

STUMPF ANDRÁS

[stumpf.andras@hetivalasz.hu]

Nem kell mindenben egyetértenie Orbán Viktorral

„Igenis megállítottuk a leszakadást!”

Nem tűnt el, csak a médiában nem szerepel **Hegedűs Gábor**. A miniszterelnöki főtanácsadó szociológus a Heti Válasznak válaszol arra, mit sikerült elérnie és mit nem. Amit nem, azért Lázár Jánost teszi felelőssé.

– **Hová tűnt?**

– Itt vagyok, nem?

– **Továbbra is Orbán Viktor főtanácsadójaként?**

– Igen. Amúgy nem értem, a *Magyar Nemzet* és az internetportálok, amelyek hiányoltak, miért nem kerestek meg.

– **Kormányzati bojkottálás időkből nem biztos, hogy fölveszi a telefont.**

– Mindig felveszem, a benti e-mail-címem és számom pedig nyilvános.

– **Ezek szerint a Simicska Lajos tulajdonában álló médiumok kormányzati bojkottját nem ön „főtanácsolta”.**

– Viccnek szánta, ugye? Amúgy még jól is esik, hogy ennyire hiányol a média. Azt viszont sajnálom, hogy a felzárkóztatási stratégia megvalósulása helyett a szolgálati automat és a fizetésemet emlegetik, amiben nincs semmi különös.

– **Az „útszélén hagyottak” ügyéért dolgozó Hegedűs Zsuzsa milliós fizetésében ne volna sztori?**

– Mi a sztori? Jóval kevesebbet keresek, mint amennyi a franciaországi kutatói fizetésem volt, amit a hazai szerepvállalásom miatt hagytam ott 2010-ben. A köztisztviselői bérlista által meghatározott fizetésből élek.

– **Amiért megdolgozik?**

– Nem is tudniék nem dolgozni. Ami a médiaszereplést illeti: csak akkor megyek be, ha fontos ügyről van szó. Amikor mozgósítani akarom a közvéleményt, mondjuk azért, hogy minden gyerek lakjon jól.

– **Mára tehát minden gyerek jóllakott.**

– A 2009 végén elindított kezdeményezés az én döntésem volt, amiről még *Orbán Viktor* sem tudott. Az ok: 2009 novemberében olvastam egy riportot, hogy három baranyai halmozottan hátrányos kistélepülésen a 99 százalékban rászoruló gyerekeknek még meleg ételt sem tudnak adni. Végigtelefonáltam az összes háromezer fő alatti hátrányos helyzetű kistélepülést, mind a 897-et, így derült ki, hogy 2002 óta, amikor javaslatomra *Medgyessy Péter* bevezette a rászorulóknak iskolai és óvodai ingyenes étkezését, az állami fejkvótát nem emelték. 2009 decemberében elindítottam a Minden Gyerek Lakjon Jól kezde-

ményezést. A média és a közvélemény támogatásának köszönhetően 2010 áprilisára 7000 óvodás és iskolás kapott heti ételmisszeresomagot. Ezt a „tűzoltó” akciót követően indítottam el 2011 márciusában a „mini háztáji” programot, amelyre öt év alatt 652 halmozottan hátrányos helyzetű önkormányzat jelentkezett. Negyvenezer rászoruló család kapta meg a kisállatokat és a szükséges tápot, valamint egy négygyerekes család szükségleteit egy évre elegendő veteményeskerthez szükséges biovetőmag-csomagot, amit minden évben, máig megkapnak. Másfél millió naposcsibét és -kacsát, valamint süldőt, kecskét, nyulat osztottunk ki.

– **Adófizetői pénzből?**

– Nem. Az alapítvány sem állami, sem pályázati forrást nem vesz igénybe. 582 milliót kaptunk hétköznapi emberektől, illetve az RTL Klub által indított SMS-és telefonakciónak köszönhetően, ami 232 millió forintot hozott. Cégektől 350 millió érkezett, de mielőtt megkérdezi, ennek csupán harmada jött nagy állami vállalatoktól.

– **Rendben, egyszer mondjuk jóllaktak, de ez feljogosítja olyan szövegekre, hogy „Magyarországon megszűnt a gyermekéhezés”?**

– Nem ez jogosít fel, hanem a tények. Javaslatomra már a 2010-es kormányprogramba bekerült a kötelező óvodai korhatár leszállítása ötről hároméves korra. Az akkor félmillió gyereket érintő éhezés, alultápláltság gyors felszámolása ugyanis csak a lehető legtöbb rászoruló gyerek intézményeken belüli ellátásával volt biztosítható. Az óvodai korhatár csökkentését a 2012–2013-as tanév elején be is vezettük, így a 3–14 éves korosztály országosan bekerült az ingyenes étkezés rendszerébe. A költségvetés 2012-es stabilizálása után a hátrányos helyzetű gyerekek számára biztosítandó ingyenes fejkvótát a háromszorosára, 2014-ben négyszeresére emeltük, ami bőségesen elég a fejlődésükhöz szükséges fehérje- és vitamintartalom biztosításához. Ezzel párhuzamosan a – javaslatomra bevezetett – közmunkaprogram sikerének köszön-

hetően, melyben évente több százezer, évtizedek óta munkanélküli felnőtt vett részt, a családok helyzete is javult, főleg 2013-tól, amikor a közmunkabért 70 ezer forintra emeltük. Az Eurostat szerint 2015 óta csökken a gyerekszegénység.

– **Szintén Eurostat-adat, hogy a relatív szegénységben élő gyerekek aránya meg hasonló mértékben növekszik.**

– Az Eurostat-kritériumokat a Nyugatra szabták. Ha nincs évi legalább egyheti családi nyaralás, legalább 50 ezer forintos tartalék, deprivált szegénységnek számítják a gyerekeket. Márpedig a 2017-ig érvényben levő minimálbér által biztosított havi nettó 90-100 ezer forint nemhogy családi nyaralásra és tartalékképzésre, de még biztonságos megélhetésre sem volt elég. A deprivált helyzetben élő gyermekek arányának megnövekedése tehát paradox módon annak a sikernek a következménye, hogy a közmunka és a hozzá kapcsolt OKJ-s képzések eredményeként a korábban segélyen élő aktív felnőttek 10-15 százaléka 2015 óta vissza tudott térni a piaci szférába. A probléma nem az útszélén hagyottak lassú, de folyamatosan javuló helyzetéből adódik, hanem az egész fejlett világban égető problémává vált dolgozói szegénységből. Ennek orvoslására javasoltam a minimálbér emelését, amit 2013 óta a munkaadók rendszeresen visszautasítottak. 2017-re aztán a miniszterelnök ráhatására a munkaadók végre elfogadták a minimálbér 15 százalékos és a szakmunkás-minimálbér 25 százalékos emelését, amit 2018-ban hasonló növekedés fog követni. Tehát: a minimálbéresek nettó jövedelme idén 10–20 ezer forinttal nőtt, jövőre 12–24 ezer forintos emelés jön. Ahhoz viszont, hogy a minimálbéren foglalkoztatottak családja meg tudjon felelni az Eurostat relatív gyermekszegénységre vonatkozó kritériumainak, az emelést legalább még négy évig folytatni kell. Párhuzamosan a minimálbéremeléssel az alapélelmiszerek áfájának csökkentését már 2013-ban javasoltam, de az élelmiszerkereskedelem gyenge adózási fegyvel-

me akkor nem tette lehetővé. Az online kasszák általánossá tételével ez 2015-re megoldódott, 2016-ra pedig javaslatomra 27-ről öt százalékra csökkent a tej, tojás, baromfi áfája.

– **Egy 2015-ös dokumentum szerint, az ön állításaival ellentétben még mindig negyvenezer gyerek éhezett akkor. Mi a helyzet a három év alattiakkal?**

– Rögtön utánajártam: az összes halmozottan hátrányos településről bekértem az iskolába, óvodába járó gyerekek számát. Kiderült, hogy a kétezer fő alatti halmozottan hátrányos helyzetű kis-

azonnal támogatta, hárommilliárd forintot biztosított is erre a kormány.

– **Ez lassan négy éve volt. Hol vannak akkor a hátrányos helyzetűek uszodái?**

– Ezt kérdem én is. Szomorú, hogy a végrehajtásért felelős minisztérium miatt a programot máig nem sikerült megvalósítani.

– **Ezért a Lázár János által vezetett Miniszterelnökség a felelős, ugye?**

– Igen. De ebből nem következik, hogy nem értem el egy sor eredményt!

– **A CEU-ügyben Orbán Viktor kikérte a tanácsát?**

Szomorú, hogy a minisztérium késlekedése miatt az ingyenes bölcsődei étkezés még mindig megoldatlan.

településeken egyetlen gyerek sem járt bölcsődébe: hétezer kisgyerek maradt így ki a rendszerből. Az akkor érvényben lévő törvény ugyanis csak nagy bölcsődék pályázatát tette lehetővé, ami a hátrányos helyzetű kistelepülések számára megvalósíthatatlan. Tájékoztattam a miniszterelnököt, két hét múlva meg is szavazta a parlament a módosítást. A pályázatokat rekordidő alatt, 2016. január 1-jén kiírtuk. Sajnos az ingyenes bölcsődei étkeztetéshez szükséges állami finanszírozás máig nem áll rendelkezésre, holott a problémát a miniszterelnök háromszor is kormány elé vitte.

– **Valaki szabotálja a végrehajtást?**

– Maradjunk annyiban, hogy elakadt. Az általam kidolgozott stratégiák végrehajtásának biztosítására pedig sem felhatalmazásom, sem eszközöm nincs. Ennek még szomorúbb bizonyítéka a „fapados uszoda” program. Az is „húzódik”.

– **Dehogy húzódik! A XI. kerületben épül uszoda!**

– Ez a baj. A programot nem erre hoztuk létre. Hanem arra, hogy a leghátrányosabb helyzetű 18 járásban, ahol nincs uszoda, az ott élő gyerekeknek is esélye legyen a vízi sportok elsajátítására. A javaslatot a miniszterelnök

– Nem mindenben kéri ki.

– **A CEU-s nyílt társadalom elmélet pedig ugye közelebb áll önhöz, a balos társadalmi mozgalmárhoz, mint a jobbos ideológia.**

– 2004-óta mit hozott a ballib ideológia az országnak? Felgyorsította a tömeges leszakadást, válságba sodorta a gazdaságot. Ez háborított fel. Amikor ugyanis 1975-ben külföldre mentem, nem volt gyermekszegénység. A kilencvenes évekre viszont tömegessé vált. Ezen akartam változtatni akkor is, amikor 2002-ben Medgyessy Péternek mondtam el, ehhez milyen stratégiára van szükség. Ugyanezt a felzárkóztatási stratégiát adtam oda 2004-ben Orbán Viktornak. S hogy nem mindenben értünk egyet a miniszterelnökkel? Nem is kell.

– **Az európai antinukleáris mozgalmak egyik legismertebb kutatójaként mit gondol például Paks II-ről?**

– Nem lettem atompárti. Ezt amúgy senki nem várja tőlem. Főként nem a miniszterelnök. Orbán Viktorral közös munkánk alapja 2004 óta az, hogy prioritásnak tekintjük a társadalmi leszakadás megállítását. Ez sikerült is. 2014 óta fő feladatomban a leszakadási folyamatok megfordítása. A '80-as évek közepe

óta kutatom a tudásalapú világrendben kulcsszerepet játszó „inventív” termelési módot, amelynek megteremtése dönti el, hogy egy ország képes-e ennek az új tudásalapú világnak a centrumába jutni, vagy periféria szorul, ami maga után vonja a társadalmi leszakadás felgyorsulását, újraindulását. Igyekszem azonosítani a kitörési pontokat, melyeken keresztül Magyarország bejuthat a tudásalapú világ centrumába.

– **És?**

– Az első számú: az ország kiemelkedő tudományos potenciálja.

– **Elméletben mindenki tudja. Mit tud felmutatni?**

– 2012 végén a General Electric magyarországi képviselője azzal keresett meg, hogy hozzam össze az egészségügy nemzetközileg is elismert kiválóságait, és indítsunk programot, melynek keretében a GE Magyarországra telepítené a legújabb orvosi műszerek prototípusainak tesztelését. Az általam összehívott csoport lelkesedésének köszönhetően egy év múlva megszületett az első stratégiai megállapodás a GE és a kormány között. A GE nem csak a legújabb orvosi műszerek prototípusainak – elsősorban a kardiológiai és a strokekezelés forradalmát jelentő újszerű lézerező eszközök – tesztelését indította el, hanem az ezzel kapcsolatos informatikai fejlesztési tevékenységét és európai információs központját is Magyarországra telepítette. Megelőztük a versenyben lévő Franciaországot és Lengyelországot. A siker bizonyítéka: stroke- és kardiológiai lézerebbézetben 2017-re hivatatosan is világelsőkké lettünk. Közben a GE több ezer maximális tudástartalommal rendelkező munkahelyet teremtett. Számomra még ennél is fontosabb: az informatikai szempontból is leszakadt gyerekek számára el tudtam indítani az informatikai készségek játszva elsajátítását biztosító programot, amely az ehhez szükséges új technológiát – a világon egyedülként – egy szinten újszerű felzárkóztatási pedagógiai módszerrel köti össze. Szóval hadd ne aggódjak amiatt, ha egyesek számára nem látványos a munkám eredménye. ■